

ՔԱՅԼ ԱՌ ՔԱՅԼ

Ենովք Լազեան © YenovkLazian _____

Ա ա	Բ բ	Գ գ	Դ դ
Ե ե	Զ զ	Է է	Ը ը
Թ թ	Ժ ժ	Ի ի	Լ լ
Խ խ	Ծ ծ	Կ կ	Հ հ
Ձ ձ	Ղ ղ	Ճ ճ	Մ մ
Յ յ	Ն ն	Շ շ	Ո ո
Ջ յ	Պ պ	Ջ յ	Ռ ռ
Ս ս	Վ վ	Տ տ	Ր ր
Ց ց	Ի լ	Փ փ	Ք ք
Օ օ	Ֆ ֆ		

_____

Ի՞նչ է ասիկա:

Ասիկա գրիչս է: Ասիկա սեղանս է: Ասիկա տետրակս է:

Ասիկա գիրքս է: Ասիկա բարաբանս է:

Ի՞նչ է ասիկա: Ասիկա գրի՞չդ է: Ասիկա սեղա՞նդ է:

Ասիկա տետրա՞կդ է: Ասիկա գիր՞քդ է: Ասիկա բարաբա՞նդ է:

Ի՞նչ է անիկա: Անիկա կամուրջ մըն է: Անիկա տուն մըն է:

Անիկա ջուր է: Անիկա պատուհան մըն է:

Ո՞վ է ասիկա: Ասիկա Արամն է: Ասիկա աշակերտ մըն է:

Ասիկա գեղեցիկ օրիորդ մըն է:

Ո՞վ է անիկա: Անիկա ուսուցիչ է:

Ես աշակերտ մըն եմ: Ես քսանըհինգ տարեկան եմ:

Դուն ա՞լ աշակերտ ես: Դուն կատակասէր մէկն ես:

Ես աշակերտ չեմ, ես քու ուսուցիչդ եմ:

Ան ա՞լ իմ ուսուչիչս է:

Այո, ան ալ քու ուսուցիչդ է:
Դուք իմ աշակերտներս էք: Քանի՞ հոգի էք:
Մէկ-երկու-երեք-չորս-հինգ-վեց-եօթը-ութ-ինը-տասը...
Տասը հոգի ենք:
Իսկ այս երիտասարդը աշակերտ չէ՞:
Այո, ան ալ աշակերտ է: Ուրեմն, տասնըմէկ հոգի ենք:

Ես ուսումնասիր մէկն եմ: Մենք ուսումնասիր ենք:
Դուսն զուարճասիր մէկն ես: Դուք զուարճասիր էք:
Ան ընկերասիր մէկն է: Անոնք ընկերասիր են:

Ըսէք ինձի, Մայքլը Հա՞յ է:
Ոչ, անիկա Հայ չէ, սակայն հայասիր է:

ԲԱՑԱՌԱԿԱՆ ՀՈԼՈՎԸ

Ուրտեղէ՞ն էք: Ուրկէ՞ էք:
Դուսն Վենետիկէ՞ն ես:
Ոչ, ես Միլանէն եմ:
Ուկէ՞ է այս օրիորդը:
Վստահ չեմ, կարծեմ որ Ֆրանսայէն է: Հարցուր իրե՛ն:
Ներեցէ՛ք, օրիորդ, դուք Ֆրանսայէ՞ն էք:
Այո, ինչէ՞ն գիտցաք: Շեշտէ՞ս, թէ՞ հագուստներէս:
Ոչ ձեր շեշտէն, ոչ ալ ձեր հագուստներէն:
Հապա ինչէ՞ն:
Ձեր խօսքերէն: Այսօր ձեզմէ լսեցի.
Փարիզէն Վենետիկ հասնիլը դիւրին է. Երկու ժամէն կը հասնիս:
Այո, ճիշդ է: Ատիկա իմ խօսքս է: Սակայն ես Փարիզէն

չեմ: Ֆրանսայի հիւսիսէն եմ: Հոնկէ հասնիլը դիւրին չէ:
Ներեցէք, ճամբորդութենէս քիչ մը յոգնած եմ: Ճաշէն վերջ
կը տեսնուիք:

Հարցում մըն ալ. երբուրնէ՞ Ֆրանսա կը բնակիք:

Պզտիկ տարիքէս: Ընտանիքս Եգիպտոսէն է:

Ե ԼԾՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Ի՞նչ կ'ընես:

Կը փորձեմ նամակ մը գրել: Կը գրեմ ու կ'աւրեմ, նորէն կը
գրեմ ու նորէն կ'աւրեմ:

Դուք ա՞լ նամակ կը գրէք:

Ոչ, մենք մեր դասերը կը սերտենք: Իրիկունը ուսուցիչներէն
մէկը կ'օգնէ մեզի: Երբեմն ալ միւս աշակերտները կը
բացատրեն:

Ո՞ւր կը վազես:

Ձեմ ուզեր շոգենաւս փախցնել:

Ձե՞ս ուզեր քիչ մը քալել: Ես առտու միշտ կը քալեմ, լրագիր
մը կը գնեմ, սրճարան մը կը մտնեմ ու տաք բան մը կը խմեմ:

Կը ներես, այսօր կ'աճապարեմ: Տղաքը կը սպասեն: Կ'ուզենք
մեկտեղ նախաճաշ ընել:

Դուն գիտես: Ես կը սիրեմ դանդաղ քալել եւ շուրջս դիտել:

Իսկ իրիկունը ի՞նչ կ'ընէք դուք:

Տղաքը կը հրաւիրեն քովերնին: Կ'ուզենք նոր շարժանկար մը
դիտել:

Լաւ միտք է: Պահակը չի՞ խանգարեր:

Ո՛չ: Ան կը մտնէ, լոյսերը կը մարէ ու կը խնդրէ չաղմկել:

Ե, ուրեմն կը խանգարէ': Իսկ դուք ի՞նչ կ'ընէք:

Կը վառենք լոյսերը ու կը շարունակենք:

ԵՍ

Կը քալեմ, կը գրեմ, կը սիրեմ, կը վառեմ, կ'ուզեմ, կ'ընեմ:

ԴՈՒՆ

Կը քալես, կը գրես, կը սիրես, կը վառես, կ'ուզես, կ'ընես:

ԱՆ

Կը քալէ, կը գրէ, կը սիրէ, կը վառէ, կ'ուզէ, կ'ընէ:

ՄԵՆՔ

Կը քալենք, կը գրենք, կը սիրենք, կը վառենք, կ'ուզենք, կ'ընենք:

ԴՈՒՔ

Կը քալէք, կը գրէք, կը սիրէք, կը վառէք, կ'ուզէք, կ'ընէք:

ԱՆՈՒՔ

Կը քալեն, կը գրեն, կը սիրեն, կը վառեն, կ'ուզեն, կ'ընեն:

ԵՍ

չեմ սպասեր, չեմ խմեր, չեմ օգներ, չեմ աղմկեր:

ԴՈՒՆ

չես սպասեր, չես խմեր, չես օգներ, չես աղմկեր:

ԱՆ

չի սպասեր, չի խմեր, չ'օգներ, չ'աղմկեր:

ՄԵՆՔ

չենք սպասեր, չենք խմեր, չենք օգներ, չենք աղմկեր:

ԴՈՒՔ

չէք սպասեր, չէք խմեր, չէք օգներ, չէք աղմկեր:

ԱՆՈՒՔ

չեն սպասեր, չեն խմեր, չեն օգներ, չեն աղմկեր:

ԳՈՐԾԻԱԿԱՆ ՀՈԼՈՎ

Ասանկ ոտքերով սենեակս կը մտնես:

Ի՞նչ կայ: Ես ուրիշ ոտք չունիմ:

Ըսել կ'ուզեմ. ասանկ աղտոտ կօշիկներով: Կրնա՞ս սրբել
կօշիկներդ:

Ինչո՞վ:

Լաթով մը: Կամ գոնե այս լրագիրով:

Ձեր ուսուցիչը ի՞նչ գիրքով կը սորվեցնե՞ս դասը:

Ան գիրքով չի սորվեցներ:

Հապա ինչո՞վ:

Շարժումներով, կատակներով, գրատախտակին վրայ գրելով:

Հաճոյքով մտիկ կ'ընէք:

Եթէ դասը դիւրին է՝ հաճոյքով: Սակայն ըսեմ, որ
արիւն-քրտինքով

կը սորվինք սա հայերէնը:

Մէկ խօսքով՝ շատ դժուար է:

Ինչո՞վ կրնամ օգնել քեզի:

Կրնա՞ս բացատրել, ինչո՞ւ կօշիկ, խօսք եւ մօտ 0-ով կը
գրենք:

Օրիորդ, օրհնաւով եկաք Վենետիկ, թէ՞

չոգեկաւքով:

Փարիզէն ժընեւ օրհնաւով հասայ, իսկ հոնկէ

հանրակաւքով շարունակեցի:

Իսկ ինչո՞վ պիտի մեկնիք:

Հաւանաբար օրհնաւով: Կ'ուզեմ մէկ շաբաթով

Անգլիա երթալ:

ԹՈՒԱԿԱՆՆԵՐ

Մէկ, երկու, երեք, չորս, հինգ,

վեց, եօթը, ութ, ինը, տասը:

Աստուած Մէկ է:

Մարդ երկու աչք ունի:

Երեք քոյրերէս երկուքը ծնողքիս հետ կ'ապրին:

Շունը չորս թաթ ունի:

Քանի՞ մատ ունիս:

Հինգ մատ աջիս վրայ ու հինգ մատ ձախիս վրայ: Տասը մատ ունիմ:

Շաբթուան մէջ քանի՞ օր կայ: Եօթը օր: Դպրոցը վեց օր բաց է, իսկ Կիրակի օրը դաս չկայ:

Ո՞վ է Գեորգը: Ծանօթ տղա մըն է: Երեք զաւակ ունի:

Մէկը մանչ է, երկուքը՝ աղջիկ: Քանի՞ տարի ամուսնացած է:

Երկու տարի: Երկու տարի ամուսնացած է ու երեք զաւակ:

Է՛, Շաբաթը Ուրբաթէն առաջ է ինկած:

Շաբթուան օրերը

Կիրակի

Երկուշաբթի

Բ.շաբթի

Երեքշաբթի

Գ.շաբթի

Զորեքշաբթի

Դ.շաբթի չորս—չորեք

Հինգշաբթի

Ե.շաբթի

Ուրբաթ

Շաբաթ

Տասնըմէկ, տասներկու, տասներեք, տասնչորս,

տասնհինգ, տասնըվեց, տասնըեօթ, տասնըութ, տասնինը:

Տարին քանի՞ ամիս կայ: Տասներկու ամիս:

Քանի՞ տարեկան ես: Տասնըվեց:

Երկու շաբաթը քանի՞ օր կ'ընէ: Տասնըչորս օր:

Ի ԼԾՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Քանի՞ լեզու կը խօսիս: Քիչ մը Ֆրանսերէն ու քիչ մը անգլերէն կը խօսիմ: Հայրս հինգ լեզու կը խօսի:

Ո՞ր օրը Փարիզ կը հասնիք: Չորեքշաբթի օրը կը հասնիմ Փարիզ, երկու օր կը հանգչիմ ու Շաբաթ օրը Մարսէյ կը մեկնիմ:

Ո՞ր քաղաքը կը բնակիս: Վենետիկ կը բնակիմ, սակայն Միլանօ կ'աչխատիմ: Շատ կը յոգնիմ:

Շաբաթը քանի՞ օր կ'աչխատիս: Չորս օր: Իսկ միւս երկու օրը ինչո՞վ կը զբաղիս:

Համալսարան կ'ուսանիմ: Դասերովս կը պարապիմ:

Ի՞նչ կը սորվիս Համալսարան:

Ճարտարապետութիւն կ'ուսանիմ:

ԵՍ

կը սորվիմ, կը յոգնիմ, կը մեկնիմ, կը հասնիմ, կ'աչխատիմ
ԴՈՒՆ

կը սորվիս, կը յոգնիս, կը մեկնիս, կը հասնիս, կ'աչխատիս
ԱՆ

կը սորվի, կը յոգնի, կը մեկնի, կը հասնի, կ'աչխատի
ՄԵՆՔ

կը սորվինք, կը յոգնինք կը մեկնինք կը հասնինք կ'աչխատինք
ԴՈՒՔ

կը սորվիք, կը յոգնիք, կը մեկնիք, կը հասնիք, կ'աչխատիք
ԱՆՈՒՔ

կը սորվին, կը յոգնին, կը մեկնին, կը հասնին, կ'աչխատին

ՍԵՌԱԿԱՆ ՀՈԼՈՎ

Որո՞ւն գիրքն է ասիկա: Այս գիրքը որո՞ւն է:

Ի՛մս է: Ինչո՞ւ իմ դարակիս մէջ է:

Քու՛ դարակի՞րդ մէջ: Ասիկա Արսէնին դարակն է, քու՛կդ չէ:

Իմ գիրքերս միշտ սեղանիս վրայ են:

Երբեմն ալ՝ սեղանիդ տակ:

Տա՞կը: Սեղանիս տակ գիրք չկայ: Կրնաս նայիլ:

Ներողով՞ի՛ւն: Գիրք չէ, տետրակ է սեղանիդ տակ:

Չեմ գիտեր որուն տետրակն է ասիկա:

Որո՞ւն անունն է տետրակին վրայ:

Տետրակին վրայ անուն չկայ:

Իսկ գիրը որո՞ւն է:

Գիրը Արսէնինն է: Արսէ՛ն, պէտք ունի՞ս այս տետրակին:

Այո՛, հարկաւ, ասիկա իմինս է: Հայերէնի տետրակս է: Ո՞ւր էր:

Սեղանիս տակ: Եթէ քու՛կդ է՝ ինչո՞ւ միւս գիրքերուդ հետը չէ:

Շնորհակալ եմ: Առանց այս տետրակին չեմ կրնար դասս սորվիլ:

Տունիդ ետեւը ի՞նչ կայ:

Տունիս ետեւը քաղաքին հիւանդանոցն է:

Իսկ տունիդ ու հիւանդանոցին միջեւ բան մը կա՞յ:

Հիւանդանոցին պատն է:

Տունիդ առջեւը ի՞նչ կը բուսնի:

Սալորի ծառ մը, ուրիշ ոչինչ:

Ծառին տակ խոտ չկա՞յ միթէ:

Հարկա՛ւ կայ: Ես կը սիրեմ խոտին վրայ նստիլ:

ՏՈՒՆ

ՏՈՒՆ-Ի, ՏՈՒՆ-Ի ՄԸ, ՏՈՒՆ-Ի-Ս, ՏՈՒՆ-Ի-Դ, ՏՈՒՆ-Ի-Ն
Տունի մը մէջ, արանց տունի, տունիդ արջեւ, տունին ետեւ,
տունի մասին, տունին համար:

ԾԱՌ

ԾԱՌ-Ի, ԾԱՌ-Ի ՄԸ, ԾԱՌ-Ի-Ն

Ծառի մը տակ նստիլ: Ծառին ետեւը:

ԱՐԱՄ

ԱՐԱՄ-Ի-Ն

Արամին նամակը: Արամին հետ երթալ: Առանց Արամին
մեկնիլ: Արամին մասին խօսիլ: Արամին արջեւ երգել:
Արամին վրայ խնդալ:

Ա Լ ԾՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Ժիրայրը դերասան է: Ան թատրոնին մէջ կը խաղայ:
Հանդիսատեսները կը խնդան երբ ան կը պրուայ: Ժիրայր երբ
խօսքերը կը մոռնայ՝ տետրակը կը բանայ ու կը կարդայ:
Այսօր Ժիրայրը կաղի մը դերը կը խաղայ ու բեմին վրայ կը
կաղայ: Մենք կը մեղքնանք խեղճը ու կու լանք: Ժիրայրին
ձայնը սրահին մէջ կ'որոտայ.

- Թագաւորութեանս կէսը կու տամ ձիու մը համար:

Մենք բեմին վրայ ծաղիներ կը նետենք: Անոնք Ժիրայրին
ոտքին տակը կ'իյնան: Ան կը խնդայ.

- Ձի' մը կ'ուզեմ. ձիու կեօրը կու տաք ինծի:

ԵՍ

կը խնդամ, կը խաղամ, կը կարդամ, կ'իյնամ, կը բանամ

ԴՈՒՆ

կը խնդաս, կը խաղաս, կը կարդաս, կ'իյնաս, կը բանաս

ԱՆ

Կը խնդայ, կը խաղայ, կը կարդայ, կ'իյնայ, կը բանայ

ՄԵՆՔ

Կը խնդանք, կը խաղանք, կը կարդանք, կ'իյնանք, կը բանանք

ԴՈՒՔ

Կը խնդաք, կը խաղաք, կը կարդաք, կ'իյնաք, կը բանաք

ԱՆՈՒՔ

Կը խնդան, կը խաղան, կը կարդան, կ'իյնան, կը բանան

Ուշադրով լսե՛ք:

ՏԱԼ ԼԱԼ ԳԱԼ

ԵՍ կու տամ, կու լամ, կու գամ

ԴՈՒՆ կու տաս, կու լաս, կու գաս

ԱՆ կու տայ, կու լայ, կու գայ

ՄԵՆՔ կու տանք, կու լանք, կու գանք

ԴՈՒՔ կու տաք, կու լաք, կու գաք

ԱՆՈՒՔ կու տան, կու լան, կու գան

ՏՐԱԿԱՆ ՀՈԼՈՎ

Առ քեզի գիրքս: Տուր ինձի պայուսակս:

Որու՞ն կու տաք նամակները: Արսէնի՞ն: Ինչո՞ւ անոր կու տաք: Տուէք մեզի՛:

Արսէնը այս լուսանկարը ծնողքին կը ղրկէ: Արսէ՛ն, հատ մըն ալ ընկերներուդ չե՞ս նուիրեր:

Դպրոցը Օգոստոսի՞ն կը սկսի, թէ՞ Սեպտեմբերին: Ոսուցիչը ըսաւ մեզի թէ Օգոստոսին:

Ահա տղաքը կու գան: Հարցնենք մեր ընկերներուս: Տղաք, դասերը ժամը քանի՞ի՞ն կը սկսին:

Ժամը ու՞րի՞ն:

Ո՞վ ըսաւ ձեզի: Արսէն ինծի ըսաւ թէ ութ ու կէսին:
Ինծի կը թուի թէ կը սխալիս:
Իսկ ինծի կը թուի թէ ՏՐԱԿԱՆ ՀՈԼՈՎԸ կը նմանի
ՍԵՌԱԿԱՆԻՆ:

Ես - ինծի, դուն - թեզի, ան - անոր
մենք - մեզի, դուք - ձեզի, ան - անոնց

ԱՆՑԵԱԼ ԿԱՏԱՐԵԱԼ

Ես ամէն օր տուն կը հեռաձայնեմ:

Այսօր ծնողքիս հեռաձայնեցի:

Դուն յաճա՞խ նամակ կը գրես:

Այո՛: Երկու օր առաջ նամակ մը գրեցի Արամին:

Իսկ Յովիկին գրեցի՞ր:

Յովիկին անցեալ շաբաթ հեռագիր մը ղրկեցինք եւ
տարերթարձը շնորհաւորեցինք:

գրել -եց-

ԵՍ գրեցի բացատրեցի խմբի օգնեցի

ԴՈՒՆ գրեցիր բացատրեցիր խմբիր օգնեցիր

ԱՆ գրեց բացատրեց խմբց օգնեց

ՄՆՆՔ գրեցինք բացատրեցինք խմբինք օգնեցինք

ԴՈՒՔ գրեցիք բացատրեցիք խմբիք օգնեցիք

ԱՆՈՒՔ գրեցին բացատրեցին խմբին օգնեցին

խօսիլ -եց- -ա-

ԵՍ խօսեցայ սորվեցայ մեկնեցայ աշխատեցայ

ԴՈՒՆ խօսեցար սորվեցար մեկնեցար աշխատեցար

ԱՆ խօսեցաւ սորվեցաւ մեկնեցաւ աշխատեցաւ

ՄՆՆՔ խօսեցանք սորվեցանք մեկնեցանք աշխատեցանք

ԴՈՒՔ խօսեցաք սորվեցաք մեկնեցաք աշխատեցաք

ԱՆՈՆՔ խօսեցան սորվեցան մեկնեցան աշխատեցան
պորալ -աց-

ԵՍ պորացի կարդացի խնդացի

ԴՈՒՆ պորացիր կարդացիր խնդացիր

ԱՆ պորաց կարդաց խնդաց

ՄԵՆՔ պորացինք կարդացինք խնդացինք

ԴՈՒՔ պորացիք կարդացիք խնդացիք

ԱՆՈՆՔ պորացին կարդացին խնդացին

ԱՇԱԿԱՆՆԵՐ

ծանր - թեթեւ

պայուսակ, ճամպրուկ

բարձր - ցած

ծառ, շէնք, հասակ, ձայն

լաւ - գէշ

զօրաւոր - տկար

ձեռք, ձայն, լոյս

խելացի - յիմար

տղայ, աշակերտ

մաքուր - աղտոտ

ձեռք, գաւաթ, սեղան

առողջ - հիւանդ

ծանր - աւելի ծանր - ամենէն ծանր, ծանրագոյն

խելացի - աւելի խելացի - ամենէն խելացի

Իմ պայուսակս աւելի ծանր է քան քու պայուսակդ:

Իմ պայուսակս աւելի ծանր է քան քուկդ:

Իմ պայուսակս քու պայուսակէդ աւելի ծանր է :

Իմ պայուսակս քուկինհդ աւելի ծանր է:

Օհանեան լաւ բժիշկ մըն է:

Սիմոնեանը աւելի լաւ բժիշկ է:

Մեր քաղաքին լաւագոյն բժիշկը Յակոբ Արթինեանն է:

Ան աւելի լաւ է քան Սիմոնեանն ու Օհանեանը: Անիկա խելացի է: Բժիշկ Արթինեանին ձեռքը թեթեւ է: Ան ցած ձայնով կը խօսի ու զօրաւոր դեղեր կու տայ:

Աւելի լաւ է առողջ մնալ քան լաւագոյն բժիշկներու երթալ:

Ծանր հիւանդ մը հիւանդանոց կը հասնի:

Բժիշկները կը խորհրդակցին.

- Սկսինք բուժե՞լ, թէ՞ թող ապրի, մեղք է:

ԱՆԿԱՆՈՆ ԲԱՅԵՐ

տեանել - տես	տեսայ, տեսար, տեսաւ
հասնիլ - հաս	հասայ, հասար, հասաւ
մեռնիլ - մեռ	... մեռաւ, մեռան
մտնել - մտ	մտայ, մտար, մտաւ
գտնել - գտ	գտայ, գտար, գտաւ
հագնիլ - հագ	հագայ, հագար, հագաւ
հարցնել - հարց-ուց	հարցուցի, -ուցիր, -ուց
բանալ - բաց	բացի, բացիր, բացաւ
ուտել - կեր	կերայ, կերար, կերաւ
գալ - եկ	եկայ, եկար, եկաւ
կենալ - կեց	կեցայ, կեցար, կեցաւ
զարամանալ - զարմաց	զարմացայ, -ացար, ացաւ
դառնալ - դարձ	դարձայ, դարձար, դարձաւ
ուշանալ - ուշաց	ուշացայ, -ացար, -ացաւ
ելլել - ել	եկայ, եկար, եկաւ

գալ - եկ	եկայ, եկար, եկաւ
առնել - առ	առի, առիր, առաւ
բերել - բեր	բերի, բերիր, բերաւ
տանիլ - տար	տարի, տարիր, տարաւ
դնել - դր	դրի, դրիր, դրաւ
երթալ - գա, գն գացին	գացի, գացիր, գնաց, գացինք, գացիք,
լլալ - եղ	եղայ, եղար, եղաւ
լսել - լս	լսի, լսիր, լսաւ

- Տեսա՞ր մեծ նաւը:

- Ուզեցի տեսնել, սակայն ուշացայ: Երբ քարափը հասայ, նաւը արդէն չկար:

- Ու՞ր գացիք առտու:

- Գացինք գեղարոււեստի թանգարանը Վերոնեզիի նկարները տեսնելու: Յետոյ պտոյտ մը ըրինք ծովեզերք, մինչեւ

Պարտէզները հասանք:

- Նաւո՞վ դարձաք տուն:

- Ուզեցինք նաւով, սակայն Յակոբիկ ըսաւ թէ կարճ ճամբայ մը գիտէ ոտքով:

- Պարտէզներէն ոտքո՞վ եկաք:

- Ի՞նչ կ'ըսես: Ճամբուն կորսուեցանք:
  - Ինչպե՞ս գտաք տունը:
  - Յակոբիկ ըսաւ. Տղաք, ուշացանք, նաւո՛վ երթանք: Նաւ մը առինք ու եկանք:
-

- Ծօ, Սաչի՛կ, վերարկուս բերի՞ր:
  - Բերի: Այս անգամ չմոռցայ:
  - Ո՞ւր է:
  - Պատուհանին դրի:
  - Հոն չկայ: Ո՞վ առաւ վերարկուս:
  - Միհրանիկը տարաւ: Տիգրանին տուաւ: Ան ալ հագաւ ու դուրս ելաւ:
-

- Երեկ Արամին հետ գրատունը մտանք բառարան մը փնտռելու:
  - Դուն դո՞ւրսը կը սպասէիր:
  - Սկիզբը քիչ մը դուրսը կեցայ, ետքը ներս մտայ: Դարակին վրայ գիրք մը տեսայ:
  - Եւ ի՞նչ գիրք էր տեսածդ:
  - Իտալերէնի դասագիրք մը՝ անգլերէնով:
  - Եւ քանի՞ էր:
  - Երբ որ գինը հարցուցի, գիրքը տեղը դրի ու խանութէն դուրս ելայ:
-

Շաբաթ մը առաջ տղաքը փողոցէն շունի ձագ մը բերին: Առ ջեւը ապուր դրին՝ շունիկը չկերաւ: Տղաքը զարմացան: Մայրը եկաւ ու շունիկին կաթ տուաւ: Ան խմեց կաթը ու քնացաւ: Երբ արթնցաւ՝ տղաքը մածուն տուին: Շունիկը

Կերաւ ու ելաւ-գնաց:

ԱՆՑԵԱԼ ԴԵՐԲԱՅ -ԱԾ

- Յակոբը տո՞ւնն է:
- Ո՛չ, Հոռոմ մեկնած է:
- Չէ՞ ըսած, երբ կը դառնայ:
- Լուր չունիմ: Թերեւս եղբօրը հեռաձայնած է...
- Եղբայրն ալ ինծի ըսած է թէ Յակոբը իրեն չէր հեռաձայնած:

- Ո՞ւր ծնած ես:
- Հալէպ ծնած եմ, սակայն մեծցած եմ Պէյրուկթ:
- Իսկ ո՞ր դպրոցը գացած ես:
- Աւարտած եմ Ճեմարանը:
- Գերմաներէնը հո՞ն սորված ես:
- Ո՛չ: Տունը մասնաւոր դասեր առած եմ:

գրել երգել խօսիլ աշխատիլ կարդալ մնալ
գրած երգած խօսած աշխատած կարդ-աց-ած մն-աց-ած
տեսնել բերել դնել ըլլալ ուտել հարցնել
տեսած բերած դրած եղած կերած հարց-ուց-ած

գացած ճամբայ, գրած գիրքը, տնկած այգին, բերած նամակը,
կերած ապուրը, կարդացած լրագիրը:

ՆԵՐԿԱՅ ԴԵՐԲԱՅ -ՈՂ

Ամէն սեւ հագնողը քահանայ չէ:

Ամառը պարապ նստողը ձմրանը անօթի կը մնայ:

Մեղը ծախողը մատը կը լիզէ:

ՀԱՐՑԱԿԱՆ ԴԵՐԱՆՈՒՆՆԵՐ

Ո՞վ	Ո՞վ տուաւ քեզի այս դանակը:
Ի՞նչ	Ի՞նչ կ'ուզէ այս կինը:
Ե՞րբ	Ե՞րբ կու գաս մեզի:
Երբու՞րնէ՞	Երբու՞րնէ՞ կ'ապրիք Փարիզ:
Որո՞ւ	Որո՞ւ կը կանչես: Որո՞ւ հետ կերթաս:
Ինչպէ՞ս	Ինչպէ՞ս էք: Ինչպէ՞ս գտաք մեր տունը:
Քանի՞	Քանի՞ հոգի ենք: Ժամը քանի՞ է:
Որչա՞փ	Որչա՞փ մարդ կայ հոս:
Ո՞ւր	Ո՞ւր կ'երթաս: Եղբայրդ ո՞ւր կը բնակի:
Ուրկէ՞	Ուրկէ՞ այդչափ դրամ ունի: Ուրկէ՞ կու գաք:
Ո՞ր	Ո՞ր քաղաքը աւելի սիրեցիր:
Ինչո՞ւ	Ինչո՞ւ չեկար աւելի կանուխ:

ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆԸ

Ե - գրեւ, անապարեւ			
գրե՛	գրեցե՛ք	մի՛	գրեր մի՛
գրեցե՛ք	մի՛	գրեր	մի՛
անապարե՛ւ	անապարեցե՛ք	մի՛	անապարեր մի՛
անապարեցե՛ք	մի՛	անապարեր	մի՛
անապարեցե՛ք	մի՛	անապարեցե՛ք	
Ի - խօսիլ, աշխատիլ			
խօսե՛	խօսեցե՛ք	մի՛	խօսիր մի՛
խօսեցե՛ք	մի՛	խօսիր	մի՛
աշխատե՛	աշխատեցե՛ք	մի՛	աշխատեր մի՛
աշխատեցե՛ք	մի՛	աշխատեր	մի՛
աշխատեցե՛ք	մի՛	աշխատիք	
Ա - ջանալ, խնդալ			
ջանա՛	ջանացե՛ք	մի՛	ջանար մի՛
ջանացե՛ք	մի՛	ջանար	մի՛
խնդա՛	խնդացե՛ք	մի՛	խնդար մի՛
խնդացե՛ք	մի՛	խնդար	մի՛
խնդացե՛ք	մի՛	խնդաք	
անկանոն բայեր			
տե՛ս	տեսե՛ք	մի՛	տեսներ մի՛
տեսե՛ք	մի՛	տեսներ	մի՛
տեսե՛ք	մի՛	տեսնեք	

բե՛ր	բերե՛ք	մի՛ բերեր	մի՛ բերե՛ք
դե՛ր	դերե՛ք	մի՛ դներ	մի՛ դե՛ք
գնա՛	գացե՛ք	մի՛ երթար	մի՛ երթա՛ք
ա՛ռ	առե՛ք	մի՛ առներ	մի՛ առե՛ք
լսե՛	լսե՛ք	մի՛ լսեր	մի՛ լսե՛ք
լրե՛	լրե՛ք	մի՛ լրներ	մի՛ լրե՛ք
եղե՛ր	եղե՛ք	մի՛ լլար	մի՛ լլա՛ք
եկո՛ւր	եկե՛ք	մի՛ գար	մի՛ գա՛ք
կե՛ր	կերե՛ք	մի՛ ուտեր	մի՛ ուտե՛ք
տո՛ւր	տուե՛ք	մի՛ տար	մի՛ տա՛ք
տա՛ր	տարե՛ք	մի՛ տանիր	մի՛ տանի՛ք
ելե՛ր	ելե՛ք	մի՛ ելեր	մի՛ ելե՛ք
դարձի՛ր	դարձե՛ք	մի՛ դառնար	մի՛ դառնա՛ք
հագե՛ր	հագե՛ք	մի՛ հագնիր	մի՛ հագնի՛ք
հարցո՛ւր	հարցուցե՛ք	մի՛ հարցներ	մի՛ հարցե՛ք
մտե՛ր	մտե՛ք	մի՛ մտներ	մի՛ մտե՛ք
կեցե՛ր	կեցե՛ք	մի՛ կենար	մի՛ կենա՛ք